

crsg
future concept

Think-Thank – wyzwania dla rozwoju obszarów wiejskich

Centrum Rozwoju Społeczno-Gospodarczego
Przedsiębiorstwo Społeczne sp. z o. o. & Fundacja Pasja

Identyfikacja przestrzennego zróżnicowania obszarów popegeerowskich w Polsce na podstawie informacji udostępnionych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Autorzy

Dr hab. Iwona Bąk, profesor ZUT w Szczecinie

Dr Katarzyna Wawrzyniak

Dr Maciej Oesterreich

PROBLEM DO ROZWIĄZANIA:

Od 1990 roku, kiedy pojawiła się kwestia byłych pracowników PGR nie powstały systemowe rozwiązania, które w kompleksowy sposób zapobiegły by marginalizacji mieszkańców obszarów wiejskich, które z uwagi na brak wewnętrznych potencjałów nie odnalazły się w nowej rzeczywistości ekonomicznej.

Efektem tego są kolejne pokolenia Polaków, którzy są pokrzywdzeni z uwagi na fakt, iż mieszkają na peryferyjnych obszarach wiejskich oddalonych od miast, a jedyną ich nadzieją na godne życie jest emigracja. **Brak jest rzetelnej diagnozy** ile jest miejscowości, które stereotypowo nazywa się „popegeerowskimi” w których cały czas występują problemy społeczne i gospodarcze, będące spuścizną gospodarki uspołecznionej, oraz gdzie są zlokalizowane.

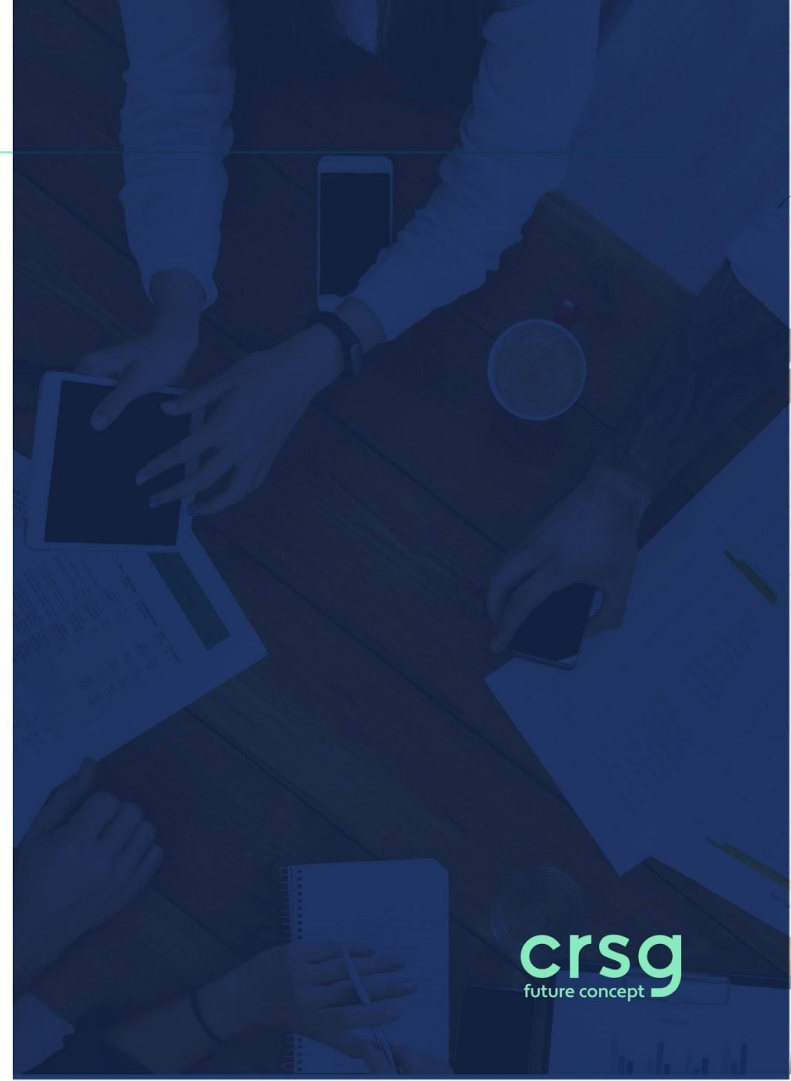
CEL BADANIA:

Głównym celem badania była **identyfikacja przestrzennego zróżnicowania obszarów popegeerowskich w Polsce** na podstawie informacji udostępnionych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) na temat obszarów, na których były zlokalizowane zasoby dotyczące Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej (PPGR) w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (WRSP), w tym osiedla mieszkaniowe PPGR.

Udostępnione dane zawierały wykaz obszarów popegeerowskich, w których sprzedano mieszkania położone na gruntach Zasobów WRSP o pochodzeniu PPGR z uwzględnieniem skali sprzedaży (liczba sprzedanych mieszkań) w poszczególnych obrębach statystycznych według stanu na 26.06.2020 r.

METODYKA BADANIA:

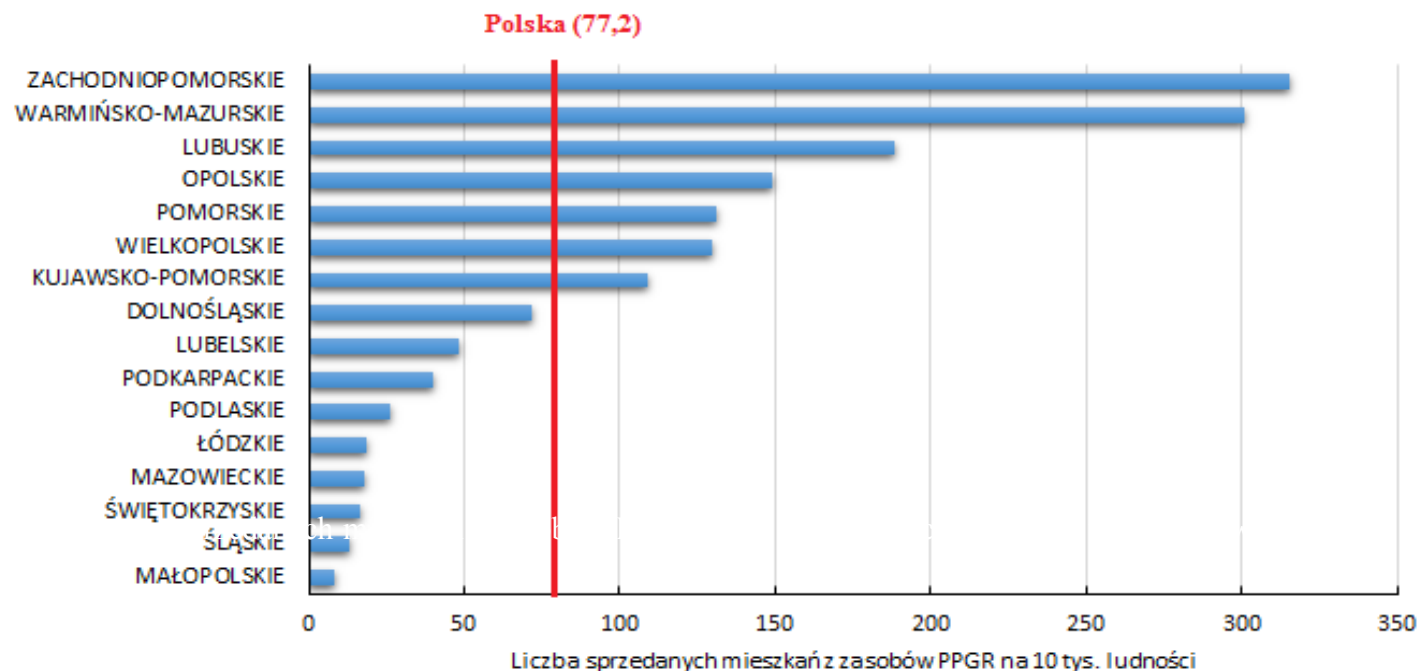
W celu zobrazowania stopnia natężenia badanego zjawiska liczbę sprzedanych mieszkań z zasobów PPGR w powiatach i gminach przedstawiono za pomocą kartogramów. Ponadto wyznaczono – na poziomie województw, powiatów i gmin – wskaźnik W_1

METODYKA BADANIA:

W ramach badania podjęto próbę zweryfikowania hipotezy, że na obszarach popegeerowskich sytuacja ekonomiczna gospodarstw domowych jest gorsza niż na obszarach, na których nie występowały PPGR-y. W tym celu zbadano siłę i kierunek zależności pomiędzy wskaźnikiem W_1 a wybranymi wskaźnikami, które charakteryzują problemy finansowe i problemy zatrudnieniowe gospodarstw domowych na obszarach popegeerowskich:

WYNIKI BADANIA:

WYNIKI BADANIA:

Współczynniki korelacji Pearsona pomiędzy poszczególnymi wskaźnikami dla województw

Wskaźniki	w_1	w_2	w_3	w_4	w_5	w_6
w_1	1,0000	0,3284	0,3326	0,4041	0,1368	0,2660
w_2	0,3284	1,0000	0,9998	0,9707	0,8958	0,8594
w_3	0,3326	0,9998	1,0000	0,9710	0,8945	0,8621
w_4	0,4041	0,9707	0,9710	1,0000	0,7639	0,8516
w_5	0,1368	0,8958	0,8945	0,7639	1,0000	0,7415
w_6	0,2660	0,8594	0,8621	0,8516	0,7415	1,0000

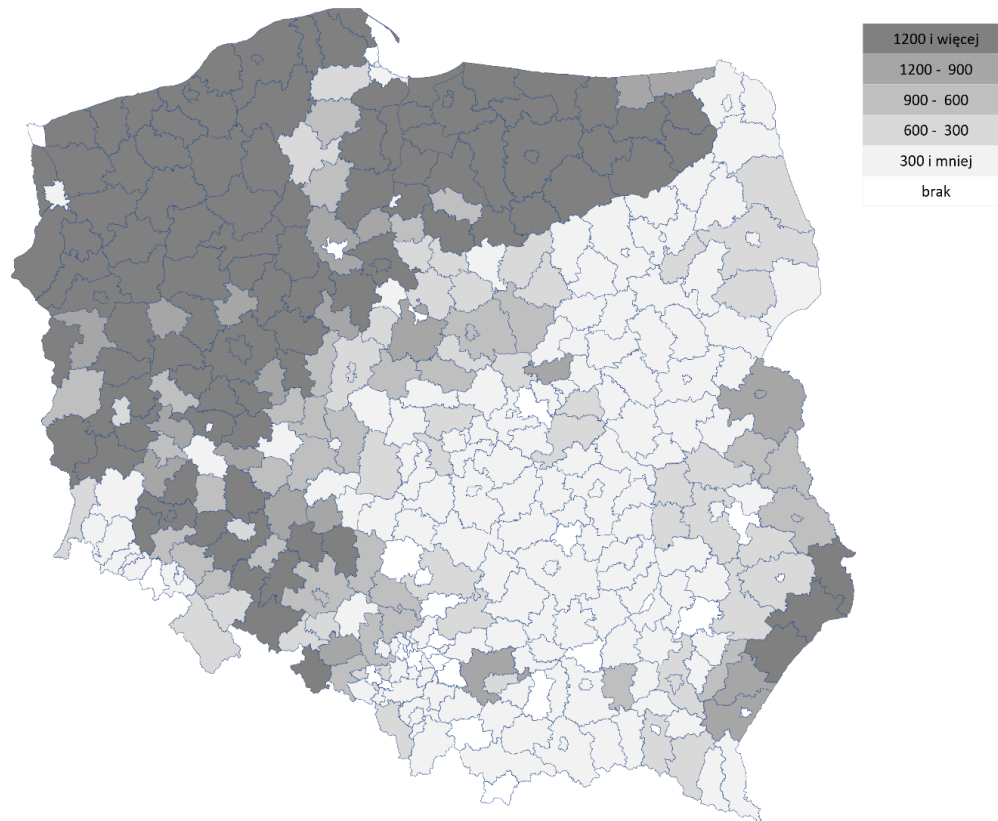
WYNIKI BADANIA: Przestrzenne zróżnicowanie obszarów popegeerowskich

Typ gminy	Liczba gmin [Odsetek gmin]	Liczba gmin ze sprzedażą mieszkań	Odsetek gmin ze sprzedażą mieszkań	Liczba gmin bez sprzedaży mieszkań	Odsetek gmin bez sprzedaży mieszkań
Miejska	236 [9,79]	85	36,02	151	63,98
Miejsko-wiejska	638 [26,46]	477	74,76	161	25,24
Wiejska	1537 [63,75]	930	60,51	607	39,49
Ogółem	2411 [100,00]	1492	61,89	919	38,11

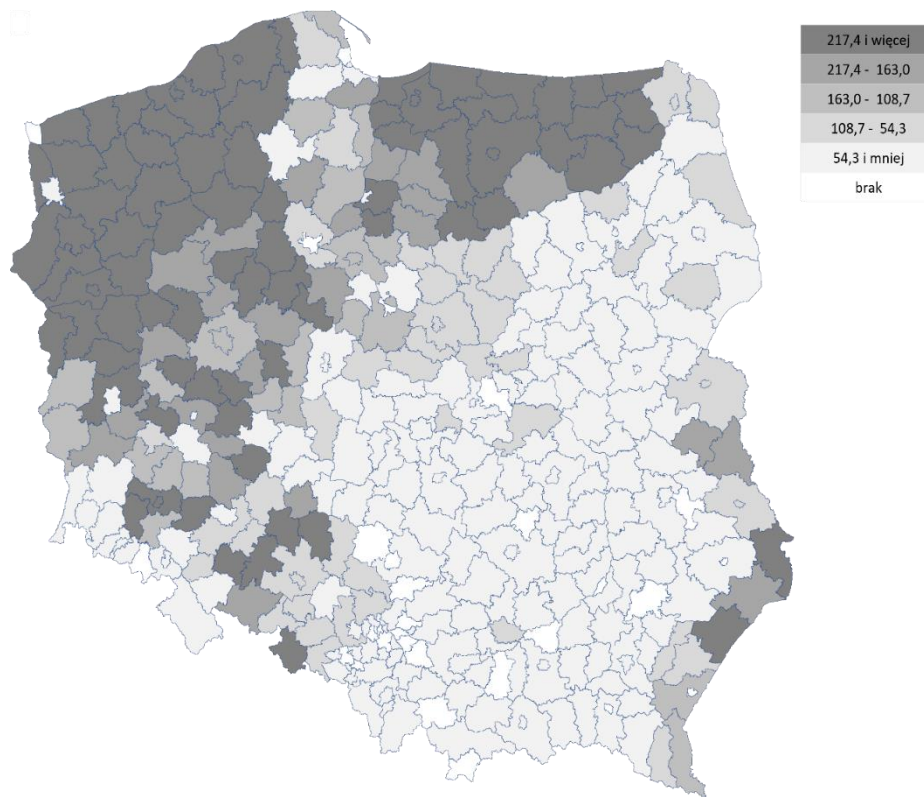
Poziom powiatów - wyniki

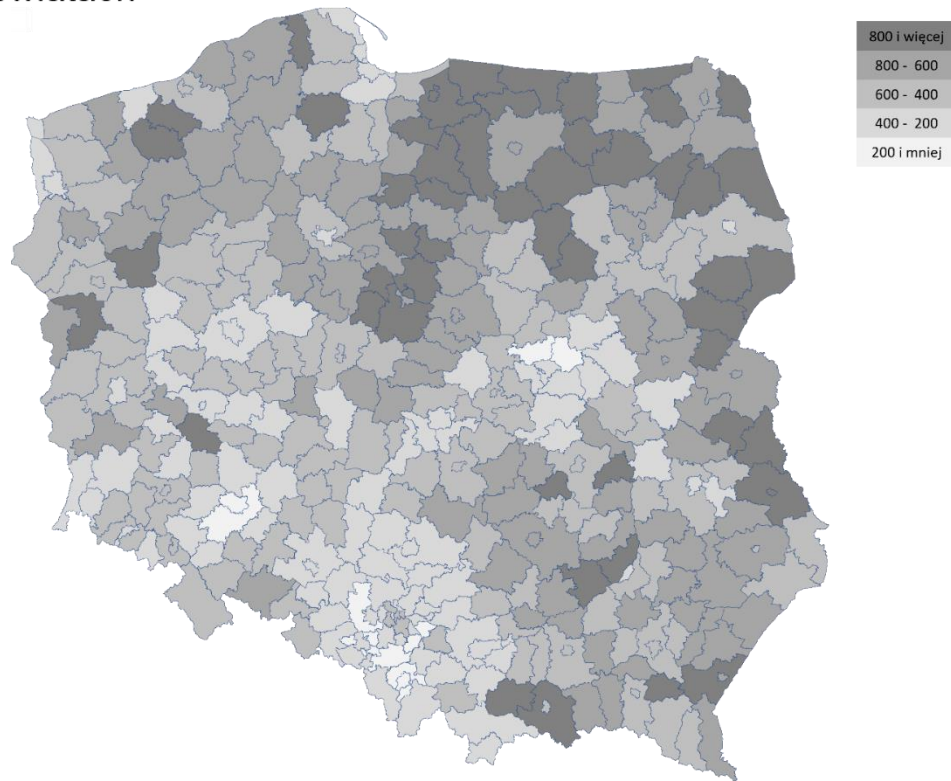
WYNIKI BADANIA: Liczba sprzedanych mieszkań z zasobów PPGR w powiatach

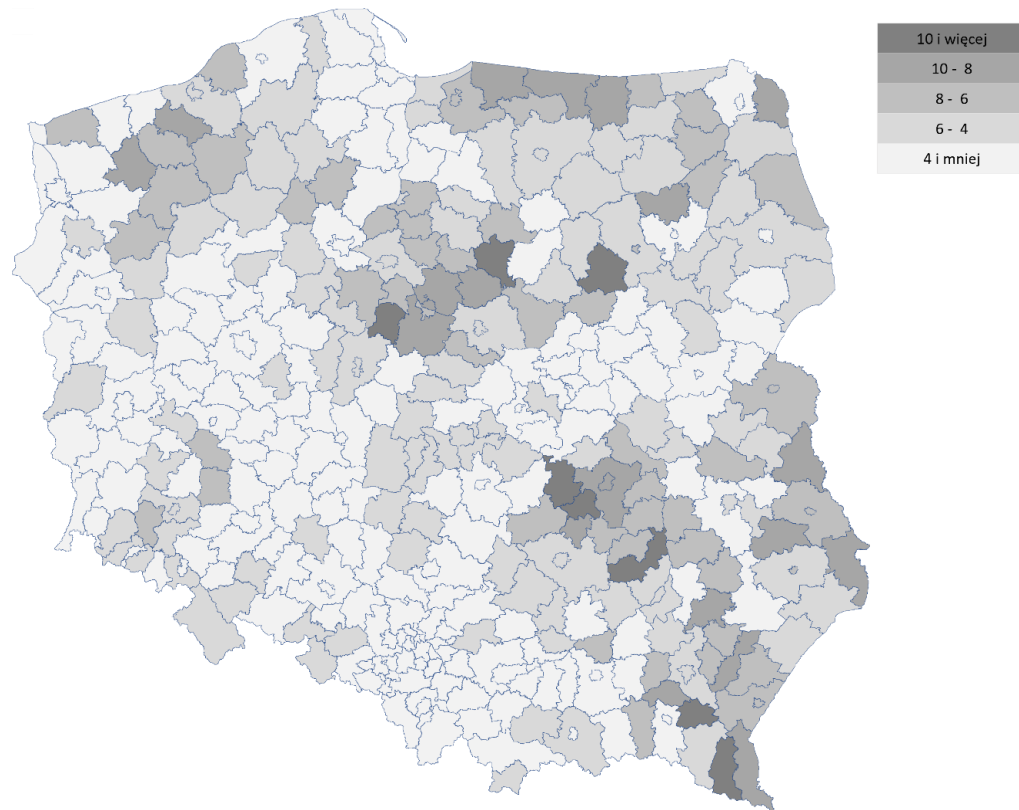
WYNIKI BADANIA: Liczba sprzedanych mieszkań z zasobów PPGR na 10 tys. ludności ogółem (W_1)
w powiatach

WYNIKI BADANIA: Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności ogółem (W_2) w powiatach

WYNIKI BADANIA: Stopa bezrobocia rejestrowanego w % (W_6) w powiatach

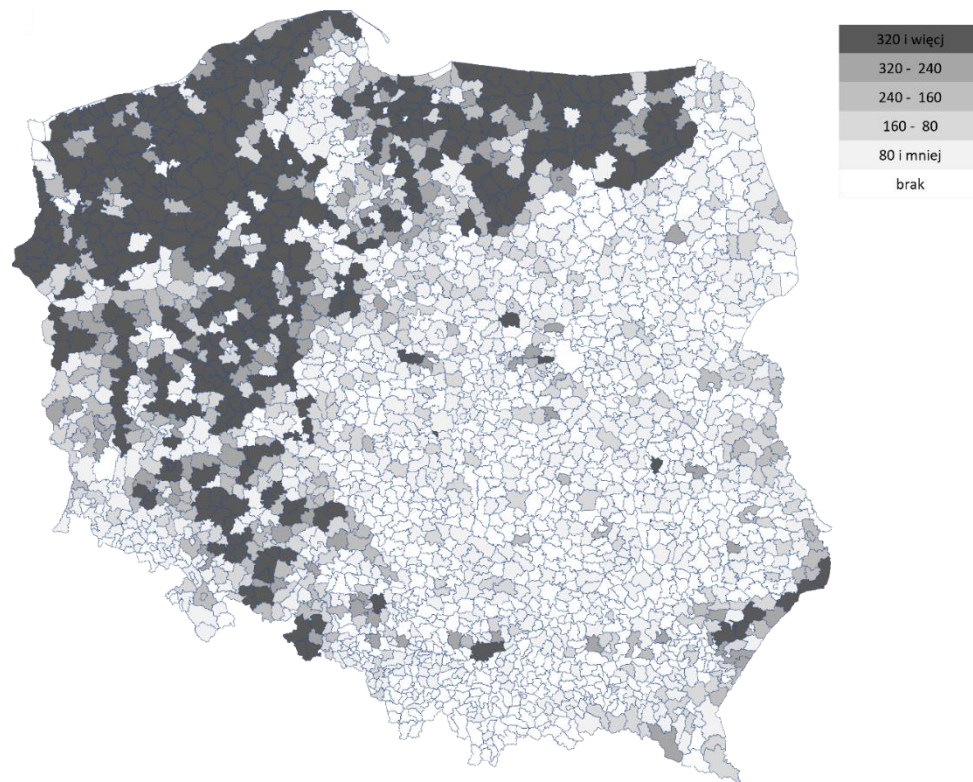
WYNIKI BADANIA: Współczynniki korelacji Pearsona pomiędzy poszczególnymi wskaźnikami dla powiatów

Wskaźniki	w_1	w_2	w_3	w_4	w_5	w_6
w_1	1,0000	0,3623	0,3624	0,3784	0,2625	0,3655
w_2	0,3623	1,0000	0,9999	0,9600	0,8717	0,6484
w_3	0,3624	0,9999	1,0000	0,9599	0,8717	0,6486
w_4	0,3784	0,9600	0,9599	1,0000	0,7003	0,7030
w_5	0,2625	0,8717	0,8717	0,7003	1,0000	0,4247
w_6	0,3655	0,6484	0,6486	0,7030	0,4247	1,0000

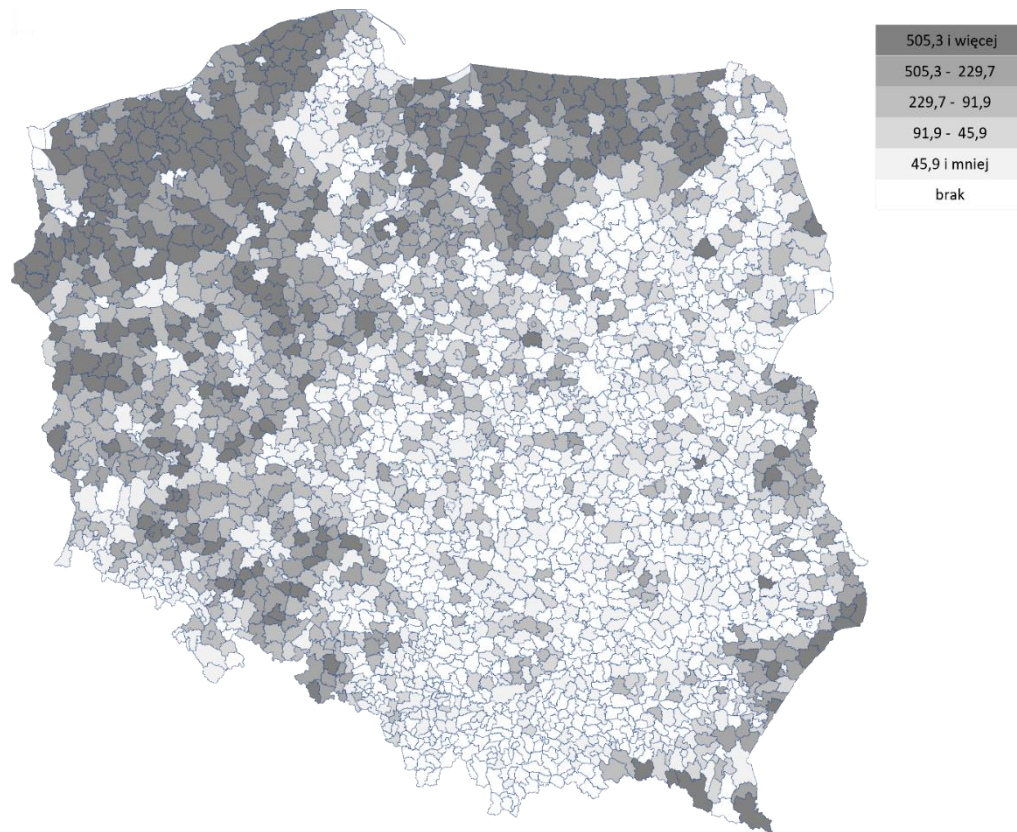
Poziom gmin - wyniki

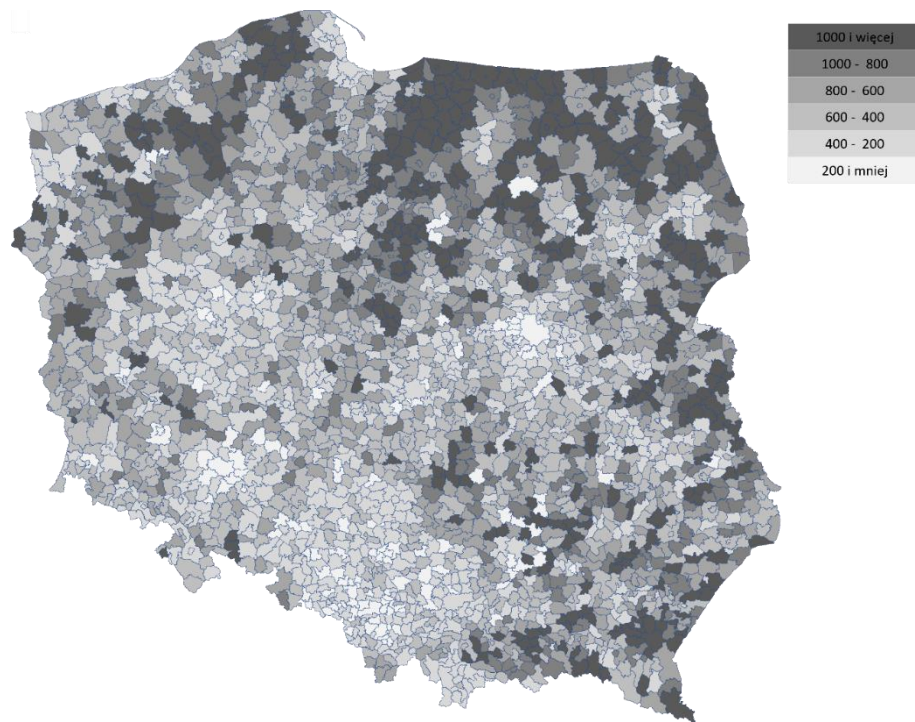
WYNIKI BADANIA: Liczba sprzedanych mieszkań z zasobów PPGR w gminach

WYNIKI BADANIA: Liczba sprzedanych mieszkań z zasobów PPGR na 10 tys. ludności ogółem (W_1)
w gminach

WYNIKI BADANIA: Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności ogółem (W_2) w gminach

WYNIKI BADANIA: Stopa bezrobocia rejestrowanego w % (W_6) w gminach

WYNIKI BADANIA: Współczynniki korelacji Pearsona pomiędzy poszczególnymi wskaźnikami dla gmin

Wskaźniki	w_1	w_2	w_3	w_4	w_5	w_6
w_1	1,0000	0,2563	0,2561	0,2937	0,1200	0,1811
w_2	0,2563	1,0000	1,0000	0,9228	0,8093	0,4804
w_3	0,2561	1,0000	1,0000	0,9228	0,8093	0,4802
w_4	0,2937	0,9228	0,9228	1,0000	0,5208	0,5343
w_5	0,1200	0,8093	0,8093	0,5208	1,0000	0,2507
w_6	0,1811	0,4804	0,4802	0,5343	0,2507	1,0000

WNIOSKI:

Największa liczba obszarów popegeerowskich jest zlokalizowana przede wszystkim w powiatach i gminach położonych na północy i zachodzie kraju.

Przedstawione w raporcie wyniki potwierdzają hipotezę, że na obszarach popegeerowskich sytuacja ekonomiczna gospodarstw domowych jest gorsza niż na obszarach, na których nie występowały PPGR-y.

Wśród beneficjentów pomocy społecznej przeważają osoby zamieszkujące obszary wiejskie oraz te, na których była wysoka stopa bezrobocia.

Wyznaczone współczynniki korelacji Pearsona wskazały, że wzrost liczby mieszkań popegeerowskich powoduje wzrost liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej, zasięgu korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej oraz poziomu stopy bezrobocia.

Dane KOWR na temat obszarów, na których były zlokalizowane zasoby dotyczące Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej (PPGR) w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (WRSP), mogą być dobrym wskaźnikiem do wskazania miejscowości „popegeerowskich”.

A top-down view of a business meeting around a wooden table. Several people are visible, some looking at documents, others at mobile devices. There are laptops, notebooks, pens, and coffee cups on the table. The image is overlaid with a dark blue semi-transparent filter.

crsg
future concept

DZIĘKUJEMY

WWW.CRSG.PL

Partner

Sfinansowano przez
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030

